

Maandag 30 september 1918 – enige editie

Londen, 28 september. Officieel Belgisch bericht: Bij het aanbreken van de dag deed het Belgisch leger een aanval op de Duitse stellingen tussen Diksmuide en ten noorden van Ieper. De aanval begon met een hevige artillerievoorbereiding, die enige uren duurde en waaraan ook, in samenwerking met de Belgische batterijen, talrijke Franse en Engelse batterijen alsmede schepen van de Engelse vloot, die de kustverdedigingswerken en kwetsbare punten van de verbindingen van de vijand bombardeerden, deelnamen.

Na deze voorbereiding is onze infanterie met de daarnaast liggende Engelse infanterie tot de aanval overgegaan op de sterke Duitse stellingen. Ze wedijverden met elkaar in moed.

De troepen namen alle vijandelijke verdedigingswerken van de voorste vijandelijke stelling, trokken deze over en begonnen dadelijk daarop de aanval op de tweede krachtig versterkt vijandelijke stelling.

Ondanks de tegenstand van de vijand en vergeefse tegenaanvallen, die hij deed, met name aan weerszijden van de spoorweg, nam onze infanterie bijna de gehele zone van het bos van Houthulst, die de Duitsers in de laatste vier jaar in sterke staat van verdediging hadden gebracht en al het terrein, dat zich uitstrekte tot een lijn, begrensd tot de plaatsen Woumen (ten zuiden van Diksmuide), Pierkenshoek, Schaaphalle (ten westen van Poelkapelle) en Broodseinde (ten zuiden van Passendale).

Er werd een vooruitgang van 6 km gemaakt en tal van gevangenen werden binnengebracht. Voor de Belgen bedraagt het aantal 4000. De veroverde kanonnen zijn nog niet geteld, o.a. waren er onder een voltallige batterij stukken van 15 cm met bediening en materieel en

enkele kanonnen van zeer groot kaliber. Ook is een aanmerkelijke hoeveelheid materieel in onze handen gevallen. Tal van doden liggen op het slagveld en getuigen van de verliezen, die de Duitsers geleden hebben.

Londen, 30 september. Officieel Belgisch bericht: De Belgen zetten onverpoosd, ondanks de tegenstand van de vijand, hun aanvallen voort en hebben voet gekregen op de rug in Vlaanderen.

De tweede linie van de vijand werd genomen samen met Diksmuide, Zarren, Stadenberg (ten zuidwesten van Staden), Passendale, Moorslede en een gedeelte van Westrozebeke. De vijand voerde reserves aan en deed een hevige tegenaanval ten noorden van Houthulst, die volkomen gefnuikt werd, waardoor de Belgen de hoogte van Terrest (ten noorden van Houthulst) konden bezetten.

De Belgische troepen rukten daarna op en de garde bereikte een punt drie kilometer van Roeselare en op de weg Roeselare-Menen op een punt.

Het aantal gevangenen, sinds gisteren geteld, gaat de 5500 te boven, het aantal veroverde kanonnen is meer dan 100, waaronder verscheidene zware en een geweldige hoeveelheid ander materieel.

Berlijn, 29 september. Officieel middagbericht: De Engelsen hebben samen met de Belgen hun aanvallen tot Vlaanderen uitgebreid en tegen Kamerijk voortgezet. De Fransen en Amerikanen liepen opnieuw storm in Champagne alsmede tussen de Argonne en de Maas.

Legergroep Rupprecht: Van de kust tot ten zuiden van de Leie gedurende de nacht hevige strijd, die in de ochtenduren tussen Diksmuide en Wulvergem tot een zeer sterk roffelvuur steeg. De Engelsen en Belgen vielen aan van ten zuiden van Diksmuide tot

Wulvergem. De vijand slaagde er in onze trechterstelling te nemen en gedeeltelijk in onze artilleriestelling binnen te dringen. 's namiddags kwam de aanval van de vijand tot staan in de nabijheid van de spoordijk ten zuiden van Diksmuide, Klerken, Houthulst, ten westen van Rozebeke, Passendale, Beselare, Zandvoorde en Hollebeke.

's Avonds tegen onze linie ondernomen aanvallen werden met behulp van de op het slagveld aankomende reserves afgeslagen. De hoogte van Wijtschate werd tegen herhaalde aanvallen van de vijand gehouden.

Berlijn, 29 september. Officieel avondbericht. Nieuwe gevechten ten oosten van Ieper.

Parijs, 29 september. De grote bevrijdingsslag, die thans van het noorden af tot aan de Maas aan de gang is, begint kapitale resultaten op te leveren. Overal wordt de indringer gestaag aan teruggedrongen, waarbij hij verschrikkelijke en onherstelbare verliezen lijdt aan mannen en materiaal. Naar schatting zijn er de laatste drie dagen veertigduizend gevangenen en 300 kanonnen in handen van de Fransen, Engelsen, Amerikanen en Belgen gevallen. Sedert 18 juli gaat het aantal krijgsgevangenen de 200.000, dat van de kanonnen drieduizend, van de machinegeweren 20.000 te boven.

Londen, 30 september. Reuters bijzondere correspondent in het Engelse hoofdkwartier meldde zaterdagavond: De Belgen rukten verder noordwaarts Staden binnen, hernamen het dorp Houthulst en houden nu het gehele hoogtestelsel Westrozebeke-Passendale bezet. Vandaar liep de linie van het tweede leger vanochtend bij Zonnebeke, Beselare, Zandvoorde, mogelijk door Houtem, naar de rug Wijtschate-Mesen.

Londen, 29 september. Reuter verneemt, dat de Belgen Staden, ten noordwesten van Roeselare, hebben bezet.

Londen, 30 september. Reuters bijzondere correspondent bij het Britse leger seint over de aanval in België: tot dusver hebben de Belgen ruim 5000, de Engelsen ruim 4000 gevangenen gemaakt.

Londen, 30 september. Reuter verneemt, dat de laatste berichten aanduiden dat voor de geallieerden aan het westelijk front alles goed gaat. De geallieerden hebben duidelijke vooruitgang gemaakt op alle punten waarop zij aanvallen. De opmars tussen Ieper en Diksmuide heeft een diepte bereikt van 6 tot 8 km en ongeveer 6000 gevangenen opgeleverd.

De aanval tussen Ploegsteert en Diksmuide staat onder opperbevel van koning Albert, die de operaties samen met generaal Plumer leidt.

De linie van de geallieerden in België loopt nu langs de oostelijke rand van het Ploegsteertbos, vandaar naar Mesen, Houtem, Beselare, Passendale, ten westen van Rozebeke, verder langs de oostelijke rand van het Houthulstbos en vandaar naar Woumen, Klerken en Diksmuide.

Een dagorder van koning Albert.

Havre, 28 september. De overwinning der Belgen van heden heeft hier onbeschrijflijke geestdrift verwerkt.

Vanochtend had Koning Albert voor het begin van de aanval het volgende beroep tot zijn troepen gericht:

"Soldaten, Ge gaat een machtige aanval doen op de stellingen, aan de zijde van onze heldhaftige Engelse en Franse wapenbroeders. Het

staat aan u, de invaller terug te drijven, die uw broeders sedert meer dan vier jaar onderdrukt. Het uur is beslissend.

De Duitser wijkt overal. Soldaten, toon u de heilige zaak van onze onafhankelijkheid waardig; waardig ook onze tradities en ons ras. Vooruit, voor het recht, voor de vrijheid, voor het roemrijke en onsterfelijke België.

Was getekend Albert."

Londen, 29 september. Officieel. De admiraliteit maakt bekend, dat de luchtstrijdkrachten, die gisteren meegedaan hebben aan het Belgische offensief, 13 ton bommen uitgeworpen hebben. Ze hebben twee terreinen en verscheidene munitiedepots in brand gezet. Laag vliegende machines hebben ook een aanval gedaan op de batterijen van de vijand en wezen de plaatsen aan voor de Engelse monitors die de Duitse kustverdediging bombardeerden. Er zijn vier vijandelijke machines vernietigd en vier stuurloos omlaag gejaagd. Dertien van onze machines zijn niet teruggekeerd van boven de vijandelijke linies nadat ze door een plotselinge hevige storm met regen overvallen waren.

Berlijn, 29 september. Op de 28^e zijn bij luchtgevechten in Vlaanderen negen vijandelijke vliegtuigen vernietigd. Acht vliegers zijn gevangen genomen. Aan onze zijde geen verliezen.

Uit de Engelse pers.

Londen, 30 september. De bladen spreken op ingehouden toon over de overwinningen van de afgelopen week over het gehele front. Zeven slagen, waarbij 4 miljoen mannen betrokken zijn, woeden nu tussen de Noordzee en Nazareth en er zijn in de afgelopen week 50 belangrijke steden en stellingen veroverd en 40.000 gevangenen gemaakt.

De Times zegt: het resultaat van de Engels-Belgische overwinning is, dat er een nieuwe bedreiging opkomt zowel van de Belgische kust als van Rijsel. De bedreiging van het zuiden uit heeft zich ondertussen snel ontwikkeld. De operaties tegen St. Quentin en de Chemin des Dames moeten beschouwd worden als het centrum van een geweldig offensief, dat zich tegen de Duitse stellingen in Frankrijk ontwikkelt. Wij schijnen in het zicht van de overwinning te komen maar we moeten onze inspanning niet verslappen. Het is tijd om zich te verheugen, maar het is ook tijd voor vastberaden voorbereiding.

Londen, 30 september. De Morning Post zegt: de 10.000 gevangenen, die de Belgen en wij samen in het noorden gemaakt hebben, stellen elk denkbeeld van een Duitse terugtocht "volgens plan" terzijde. Het is een overwinning, om het hart van onze Belgische bondgenoten te verheugen, want het betekent, dat het voornaamste bolwerk van de Duitse bezetting van hun land gebroken is.

België en Spanje.

Havre, 29 september. Hymans, de minister van buitenlandse zaken, en de Taura, de Spaanse gezant bij het Belgische hof, hebben te St. Adresse een verklaring getekend, die tot doel heeft het uitleveringstraktaat, dat op 17 juni 1870 tussen België en Spanje gesloten is, uit te strekken over de Spaanse zone van Marokko.

Belgisch Kongo.

Men schrijft ons uit Harderwijk:

Met de hoge toestemming van generaal-majoor jhr. de Lannoy, commandant van de legerplaats voor Belgische geïnterneerden, werd zaterdagmiddag in de zaal der bibliotheek daar een koloniaal salon geopend door kolonel Lemière, ondervoorzitter van de jonge

afdeling der Belgische commissie voor koloniale studies in Nederland te Harderwijk.

De plechtigheid werd bijgewoond door prins Albert de Ligne, algemeen voorzitter der commissie, du Castillon, vicevoorzitter en Fr. Janssen, secretaris-generaal.

Kolonel Lemière herdacht Leopold II en huldigde koning Albert, wiens geschilderde portretten de bezienswaardige tentoonstelling opluisterden. Zeer mooie foto's en leerrijke diagrammen alsmede een grote kaart wekken de belangstelling op.

In de ruime zaal van de kampbioscoop had daarna de officiële installatie van de afdeling Harderwijk plaats. Het gebouw was goed gevuld.

Onder de aanwezigen bevonden zich generaal-majoor jhr. de Lannoy en verscheidene Nederlandse en Belgische officieren in uniform en ook verscheidene dames en de Belgische schooljongens onder het geleide van hun meesters. Een delegatie van de koloniale afdeling van Amersfoort, begeleid door kapitein burggraaf Th. De Jonghe d'Ardoye, woonde de plechtigheid bij. Kapitein Van den Bruele, voorzitter van de afdeling Harderwijk, sprak de welkomstrede uit. Prins Albert de Ligne in het Frans en de heer L. du Castillon in het Hollands, legden beurtelings het doel en het streven van de commissie uiteen: beter en meer de Belgische kolonie te doen kennen die zesmaal groter is dan Frankrijk en onschatbare rijkdommen bezit, die enkel handen en kapitalen nodig hebben om ontgonnen of uitgebaat te worden. Belgisch Kongo moet een verlenging en de vervollediging van het moederland worden.

De Belgische kolonie heeft nieuwe krachten nodig: kolonisten, arbeiders en agenten. De Belgische commissie van koloniale studies

in Nederland heeft machtiging van de minister van koloniën in Havre ontvangen om certificaten van aanbeveling te verlenen aan de geïnterneerden die met vrucht het koloniaal onderwijs, ingericht door haar afdeling Harderwijk, zullen hebben gevolgd. De Belgisch commissie zal dergelijke dragers van certificaten tevens aanbevelen bij de koloniale maatschappijen en vrije kolonisten steunen. Geen andere organisatie van die aard heeft het recht bedoelde certificaten af te leveren.

Vele geïnterneerden hebben zich laten inschrijven voor de te geven leergangen onder leiding van vakkundigen, waaronder officieren en onderofficieren, die in Kongo verbleven.

De sprekers zegden dat een land dat niet wil sterven en de eer en het recht belichaamt, zal verrijzen met het behoud van zijn kolonie, die het wist te behouden, te doen groeien en bloeien tijdens de oorlog in eigen huis en ook in Afrika. Het publiek juichte geestdriftig toe.

Kolonel Lemière sprak nog een opbeurend woord en generaal-majoor jhr. de Lannoy had eveneens een hartelijk woord over voor hen die het initiatief van dit werk op zich hadden genomen, een werk van opbeuring en opleiding.

Daarna had de vertoning van talrijke lichtbeelden uit Kongo plaats. Het portret van Albert I dat het eerst op het scherm verscheen werd uitbundig toegejuicht terwijl de Brabançonne rechtstaande door het auditorium werd aangehoord.

Om te eindigen dan woordje van lof aan de heer De Bossche, ambtenaar van het Belgisch departement van koloniën, die de tentoonstelling met smaak heeft ingericht.